

Sygn. akt V CSK 114/10

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSA Jan Kremer

w sprawie z wniosku Rudzkiej Agencji Rozwoju „I.” Spółki z o.o.
przy uczestnictwie C. I. G. Spółki z o.o. o wykreślenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2010 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego [...] z dnia 7 sierpnia 2009 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2009 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację wnioskodawcy Agencji Rozwoju „I.” Sp. z o.o. od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 13 marca 2009 r., oddalającego wniosek o wykreślenie z rejestru danych C. I. G. Sp. z o.o.. W sprawie dokonano następujących ustaleń.

Wnioskodawca, jako jedyny wspólnik C. I. G. Spółka z o.o., złożył wniosek o wykreślenie z urzędu przez sąd rejestrowy ww. spółki z rejestru danych, argumentując, że spółka ta została wpisana do rejestru przedsiębiorców pomimo naruszenia art. 169 k.s.h. Umowa spółki została zawarta w dniu 8 czerwca 2001 r., zaś zgłoszona do rejestru dopiero w dniu 29 marca 2002 r. Wpis zatem spółki do rejestru jest, w ocenie wnioskodawcy, wpisem niedopuszczalnym z racji przekroczenia półrocznego terminu od zawarcia umowy do złożenia wniosku o zarejestrowanie spółki. Wnioskodawca twierdził ponadto, że C. I. G. Spółka z o.o. nie funkcjonuje w obrocie prawnym, nie nabyła żadnych uprawnień i nie zaciągnęła żadnych zobowiązań.

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2008 roku, referendarz sądowy oddalił wniosek uznając, że z uwagi na to, iż od wpisu spółki do rejestru upłynął okres 5 lat, naruszenie dyspozycji art. 169 k.s.h. nie stanowi przyczyny rozwiązania spółki i wykreślenia jej danych z rejestru. Wpis spółki do rejestru dokonany postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 8 maja 2002r., ma charakter ostateczny i nie może być podważony.

W związku z wniesieniem skargi postanowienie referendarza sądowego z dnia 4 listopada 2008 r. straciło moc i Sąd rozpoznający skargę rozpoznaje sprawę jako Sąd pierwszej instancji. Ustalono, że umowa spółki C. I. G. Spółka z o.o. zawarta została w dniu 8 czerwca 2001 roku, zaś zgłoszenie jej zawiązania nastąpiło dopiero w dniu 29 marca 2002 roku. Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod nr 0000110792 na mocy postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 8 maja 2002 roku. Jakkolwiek zarówno zgłoszenie, jak i wpis spółki do rejestru nastąpiło zatem po upływie sześciu miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki, to jednak w ocenie Sądu wpis ten ma charakter ostateczny i nie może być w żaden sposób podważony, a zatem ma on charakter sanujący. W toku postępowania Sąd ustalił aktualny skład zarządu C. I. G. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wskazano, że rezygnacja M. K. z funkcji prezesa zarządu jest nieskuteczna, zaś skład zarządu ujawniony w rejestrze przedsiębiorców C. I. G.j Spółka z o.o. pozostaje aktualny.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego. Stwierdzono, że analiza przepisów art. 169, 170 w zw. z art. 21 k.s.h. nie pozwala na podjęcie działań zmierzających do wykreślenia spółki z rejestru z urzędu.

Postanowienie Sądu Okręgowego zaskarżył wnioskodawca skargą kasacyjną w całości. Jako podstawy skargi wskazano naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., art. 379 pkt 2 k.p.c. i art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym przez nie wzięcie z urzędu pod uwagę nieważności postępowania. Ponadto zarzucono naruszenie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw. z art. 169 i w zw. z art. 21 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. przez błędną wykładnię.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Nietrafny jest zarzut popełnienia przez Sąd Okręgowy uchybień formalnych, które – zdaniem skarżącego – miały mieć wpływ na wynik sprawy, a nawet prowadzić do nieważności postępowania. Zarzut ten został skonstruowany na tej podstawie, że M. K. – prezes jednoosobowego zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością C. I. G., której wykreślenia z rejestru sądowego domaga się wnioskodawca, złożył rezygnację ze stanowiska w trakcie niniejszego postępowania. W przekonaniu wnioskodawcy spowodowało to, że brak było organu upoważnionego do reprezentowania uczestnika w niniejszej sprawie, co pociąga za sobą wskazane przez skarżącego ujemne konsekwencje procesowe. Skarżący pomija jednak okoliczność, która ma tu zasadnicze znaczenie, a mianowicie, że M. K. figuruje w dalszym ciągu w Krajowym Rejestrze Sądowym jako prezes zarządu spółki, uprawniony do jej reprezentowania. W tej sytuacji Sąd obowiązany był dokonywać doręczeń na wskazany w rejestrze adres (art. 133 § 2a k.p.c.), a skoro korespondencji

skierowanej na ten adres nie odbierano, uzasadnionym było pozostawienie jej w aktach ze skutkiem doręczenia (art. 139 § 3 k.p.c.). Postępowanie Sądu w tej kwestii było więc zgodne z obowiązującymi przepisami, co przesądza o bezzasadności podstawy procesowej skargi kasacyjnej.

2. Chybione są także zarzuty powołane w materialnoprawnej podstawie skargi kasacyjnej, w tym podstawowy zarzut naruszenia art. 12 ust. 3 KRS.

W sprawie jest bezsporne, że umowa spółki zawarta została w dniu 8 czerwca 2001 r., a wniosek o jej zarejestrowanie zgłoszono dopiero w dniu 29 marca 2002 r., czyli po upływie półrocznego terminu przewidzianego w art. 169 k.s.h. Należy zgodzić się ze skarżącym, że w tej sytuacji uwzględnienie wniosku o zarejestrowanie spółki nastąpiło z naruszeniem tego przepisu. Skarżący pomija jednak, że na skutek zarejestrowania spółka uzyskała osobowość prawną, w związku z czym akt rejestracji sanował ewentualne uchybienia i braki natury formalnej istniejące w chwili rozpoznawania wniosku (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1992 R., III CZP 140/91, OSNCP 1992 r., nr 6 poz. 109 oraz postanowienie z dnia 5 maja 2005 r., IV CK 18/05, niepubl.). W konsekwencji nie jest możliwe wykreślenie na podstawie art. 12 ust. 3 KRS samego podmiotu wpisanego do rejestru, jak tego domaga się wnioskodawca, a co najwyżej poszczególnych danych o tym podmiocie, jeżeli byłyby one niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2008 r., III CSK 56/08, niepubl.). Za takim stanowiskiem przemawia brzmienie art. 12 ust. 3 K.R.S., zgodnie z którym, jeżeli w Rejestrze są zamieszczone dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa, sąd rejestrowy, po wysłuchaniu na posiedzeniu zainteresowanych lub po wezwaniu do złożenia oświadczenia pisemnego, wykreśla je z urzędu. Wymaga podkreślenia, że ustawa nie posługuje się tu pojęciem niedopuszczalności wpisu samego podmiotu do rejestru, lecz używa terminu „niedopuszczalnych danych”, z czego należy wnosić, że chodzi o dane dotyczące wpisanego już w rejestrze podmiotu. Konsekwentnie, w art. 18 ust 1 ustawy o KRS ustawa stanowi, że podmiot wpisany do Rejestru ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do rejestru nieprawdziwych danych, jeżeli podlegały obowiązkowi wpisu na jego wniosek, a także niezgłoszeniem danych podlegających

obowiązkowi wpisu do Rejestru w ustawowym terminie (...). W doktrynie twierdzi się trafnie, że ustawodawca nie wprowadził instytucji „nieważności spółki”, lecz określił zdarzenia, które mogą stanowić podstawę jej rozwiązania. W przypadku wpisu spółki do rejestru nie wchodzi więc w grę zastosowanie art. 12 ust. 3 ustawy o KRS i wykreślenie wpisu, jako niedopuszczalnego. Potwierdzeniem tej tezy jest art. 21 pkt 1 KSH, zgodnie z którym podstawą rozwiązania spółki może być niezawarcie umowy o jej utworzeniu. Nawet w tak krańcowej sytuacji spółka nie podlega więc wykreśleniu na podstawie art. 12 ust. 3 KRS, lecz najpierw może być na tej podstawie rozwiązana, a wykreślenie jej z rejestru nastąpi dopiero po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. Ustawodawca wyraźnie daje tu prymat zasadzie pewności obrotu i zaufania do rejestru nad poprawnością czynności podejmowanych przed zarejestrowaniem spółki. Prowadzi to do konkluzji o bezzasadności zarzutu naruszenia art. 12 ust. 3 KRS.

Z podanych przyczyn skarga kasacyjna podlegała oddaleniu jako bezpodstawna (art. 398¹⁴ k.p.c.).